

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM
2011-11-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
18634-11
Enhet 15

Sida 1 (5)

SÖKANDE

WSP Sverige AB, 556057-4880
Box 92093
120 07 Stockholm

MOTPART

Stockholms stad
Miljöförvaltningen
105 35 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

KONKURRENSVERKET	
2011-11-07	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 174067

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00

E-post:
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Stockholms stad genomför genom miljö- och hälsoskyddsnämnden (staden) en upphandling avseende bullerkartläggning i Stockholms stad, dnr 2011-788 (upphandlingen). Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande. Staden har i tilldelningsbeslut den 8 september 2011 beslutat att anta anbud från annan anbudsgivare än WSP Sverige AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska göras om. Som grund för sin talan anför bolaget följande. Prisskillnaden mellan anbuden är 2 026 000 kr – 127 000 kr. Att de olika företagen gör så skilda bedömningar av vad som ska levereras tyder på att förfrågningsunderlaget har allvarliga brister. Alla sex anbudslämnande företag är mycket kunniga och vet rimligen exakt vad som egentligen ska krävas i uppdraget. Den stora prisskillnaden kan därför bara tillskrivas brister och alltför stora tolkningsutrymmen i förfrågningsunderlaget vilket strider mot kravet på transparens i LOU. Det ifrågasätts att uppdraget kan utföras till den summa som anges i det vinnande anbudet. Vinnande anbud i upphandling av motsvarande bullerkartläggning i Linköping och Västerås slutade på 279 900 kr respektive 220 000 kr och det avser då mindre städer. I upphandlingen som avsåg Västerås lämnade Tyréns, som vunnit den nu aktuella upphandlingen, ett pris på 290 000 kr och nu i ett betydligt större uppdrag lämnar det ett pris på 127 000 kr.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Förfrågningsunderlaget är utformat så att det uttömmande anger uppdragets omfattning och det saknas utrymme för uppdragstagaren att, under projektets gång, utföra beräkningar som inte omfattas av själva upphandlingen. En annan sak är att uppdraget innefattar en option till följduppdrag. Sådana följduppdrag bygger på att det stora grundarbetet redan har utförts i och med det nu upphandlade uppdraget och det stora kartläggningsarbetet lig-

ger inom ramen för detta uppdrag. Möjligheten till option på ytterligare uppdrag har inte legat till grund för utvärderingen av anbudet, utan ligger vid sidan om själva upphandlingen. Vid upphandlingen tillämpas lägsta pris som utslagsgivande värderingsgrund. En anbudssumma bestående av en fast del och en rörlig del har efterfrågats eftersom tidigare erfarenheter visar att det kan uppkomma praktiska problem som medför en större tidsåtgång än vad som beräknats. Tidsåtgången, 30 timmar, har valts slumpmässigt och endast i syfte att få en uppfattning om skillnaden i prissättningen vid sådana tidsavvikelser. I förfrågningsunderlaget med särskilda anvisningar anges utförligt dels vilka områden som ska bullerkartläggas, dels vilken typ av beräkningar som ska utföras och i enlighet med vilka regler, riktlinjer, anvisningar m.m. dessa ska utföras. De sex konsulter som inkommit med anbud är samtliga mycket kunniga och erfarna och det är osannolikt att utformningen av förfrågningsunderlaget skulle innebära några oklarheter med avseende på uppdragets innehåll och på vilket sätt det ska utföras för dessa anbudsgivare. Under anbudstiden har det också funnits möjligheter att inkomma med frågor kring anbudet. Sex anbudsgivare har inkommit med anbud. Tre av dessa ligger i ett prisintervall mellan 100 000 kr – 200 000 kr och två stycken avviker prismässigt åt andra hållet. Lägsta anbud har antagits i enlighet med utslagsgivande värdegrund enligt förfrågningsunderlaget. Enligt 12 kap. 3 § LOU har upphandlande myndighet en rättighet att förkasta ett anbud om det bedöms som onormalt lågt. Vinnande anbud är lågt men det finns inte skäl att förkasta anbudet av denna anledning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges bl.a. att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 17 § LOU anges att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

I 16 kap. 5 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingsprocessen ska kännetecknas av förutsebarhet, transparens och likabehandling. Ett förfrågningsunderlag ska vara så pass tydligt att samtliga anbudsgivare ges insikt i hur bedömningen av deras anbud kommer göras. Förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får dock godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och EG-rätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50). Officialprincipen måste tillämpas på ett försiktigt sätt i mål om offentlig upphandling eftersom sådana mål gäller ekonomiska förhållanden mellan enskilda näringsidkare. Som huvudprincip bör krävas att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt anger vilka omständigheter han grundar sin talan på (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Bolaget har anfört att förfrågningsunderlaget är otydligt och att detta framgår av de stora prisskillnaderna mellan anbuden. I förfrågningsunderlaget anges att anbudsgivare med lägst pris tilldelas uppdraget samt att anbudssumman består dels av det fasta priset på uppdraget och dels 30 timmar konsultens timpriser. I de särskilda anvisningarna till förfrågningsunderlaget redovisas bl.a. uppdragets omfattning, tekniska anvisningar och hur uppdraget ska genomföras. Bolaget har inte närmare preciserat på vilket sätt förfrågningsunderlaget är otydligt. Förvaltningsrätten finner att enbart den omständigheten att det är stor skillnad mellan anbudssummorna inte är

tillräckligt för att visa att förfrågningsunderlaget är så otydligt att det kan anses strida mot någon av de grundläggande principerna i LOU.

Bolaget har vidare anfört att det vinnande anbudet är orimligt lågt. Förkastande av för låga anbud utgör en undantagssituation som bör användas med restriktivitet. Förvaltningsrätten konstaterar att det inte föreligger någon skyldighet för en upphandlande myndighet att förkasta orimligt låga anbud. Staden har inte funnit att det vinnande anbudets pris är onormalt lågt.

Förvaltningsrätten finner mot den bakgrunden att det bolaget har anfört inte ger stöd för ingripande enligt 16 kap. 5 § LOU. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Barbro Lundholm
Rådman

Föredragande har varit Jenny Kenneberg.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A.LOU